

Yliopistojen rahoitusmalli 2017-2020

5.6.2015

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Undervisnings- och kulturministeriet

Yliopistojen rahoitusmallin tarkistus 2017 alkaen

- OKM asetti 12.11.2014. työryhmän yliopistojen rahoitusmallin tarkistamiseksi vuodesta 2017 alkaen. Työn määräaika 30.11.2015
- **jäsenet:** ylijohtaja Tapio Kosunen, OKM (pj.); rehtori Kaija Holli, Tampereen yliopisto; rehtori Jukka Kola, Helsingin yliopisto; professori Jorma Mattinen, Åbo Akademi; rehtori Jukka Mönkkönen, Itä-Suomen yliopisto; rehtori Tuula Teeri, Aalto-yliopisto; toiminnanjohtaja Leena Treuthardt, Suomen yliopistot Unifi ry; pääjohtaja Heikki Mannila, Suomen Akatemia; opetusneuvos Jorma Karhu, OKM; johtaja Riitta Maijala, OKM; johtaja Hannu Sirén OKM
- **sihteerit** opetus- ja kulttuuriministeriöstä: opetusneuvos Tomi Halonen, opetusneuvos Ulla Mäkeläinen opetusneuvos Maarit Palonen ja ylitarkastaja Jukka Haapamäki
- **asiantuntijat:** hallitusneuvos Immo Aakkula (lainsäädäntö)

Yliopistojen rahoitusmallin tarkistus 2017 alkaen

- Työryhmän tehtävänä on arvioida yliopistojen toiminnassa, toiminnan tietopohjassa sekä korkeakoulu- ja tiedepolitiikassa tapahtuneiden muutosten pohjalta tarpeet rahoitusmallin tarkistamiseksi, mm.
 - **erikoistumiskoulutusten asema**
 - **julkaisukanavien tasoluokituksen (Julkaisufoorumi) tasoluokkien uudelleen arviointi**
 - **laadullinen työllistyminen**
 - **muut mahdolliset kehittämiskohteet ja indikaattorien tarkennukset**
- Rahoitusmalli on uudistettu vuonna 2013 ja tarkistettu vuonna 2015
- Vakauden ja ennustettavuuden säilyttämiseksi työryhmän tehtävänä on laatia tarkistettu ehdotus mallista: kyseessä ei ole mallin kokonaisuudistus
- Rahoitusmallin perusrakenne ja perustehtävien keskinäiset painotukset säilytetään ennallaan

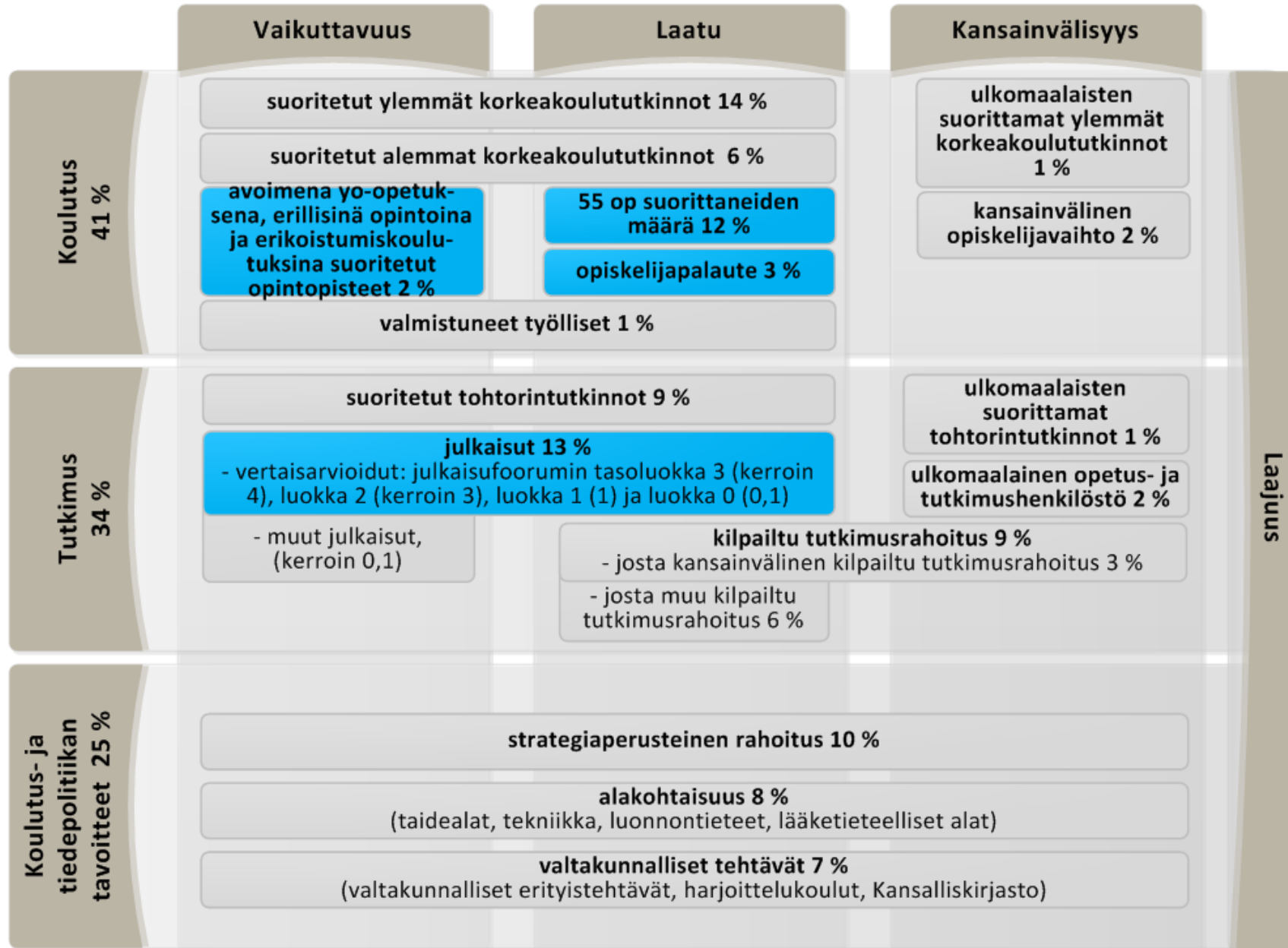
Yliopistojen rahoitusmallin tarkistus 2017 alkaen

- Rahoitusmalliehdotuksen tulee
 - vahvistaa mm. laatua, vaikuttavuutta ja tuottavuutta
 - turvata pitkäjänteisen kehittämisen mahdollisuudet
 - ottaa huomioon yo lakisääteiset tehtävät
 - olla läpinäkyvä, selkeä, vakaa ja luotettava
- Työryhmän tulee ottaa huomioon seuraavan HO:n linjaukset
- Työryhmän tulee laatia ehdotukset tarvittavista säädösmuutoksista ja muista toimenpiteistä
- Yliopistojen rahoitusmallin tehtävä on jakaa yliopistojen valtionrahoitus yliopistojen kesken → **sisäinen kohdentaminen osa korkeakoulun omaa päätöksentekoa**
- Valmisteluprosessi laajassa yhteistyössä sidosryhmien ja yliopistojen kanssa
 - kuulemistilaisuudet, lausuntokierrokset

Yliopistojen rahoitusmallityöryhmän aikataulu

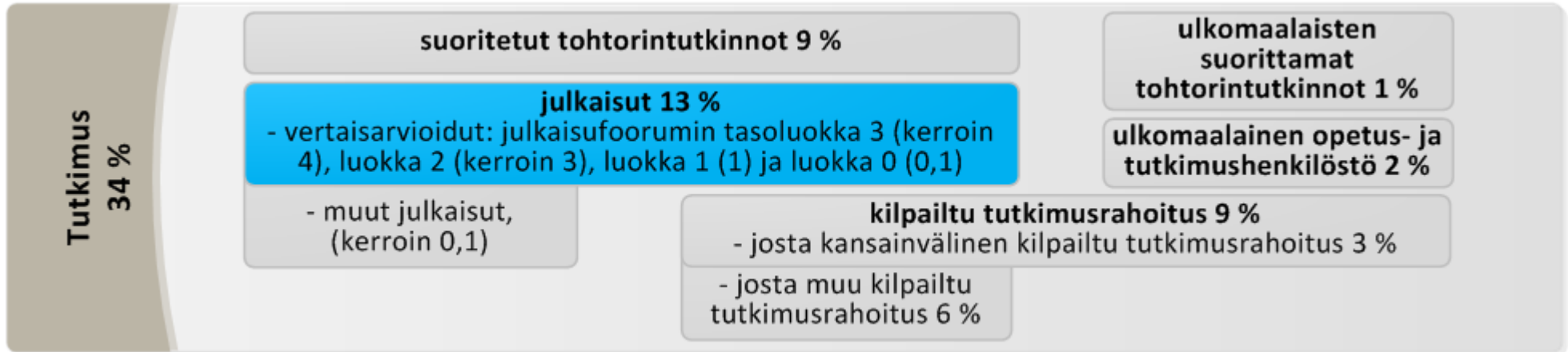
YO-rahoitusmalliryhmä		
2014	Marras	Asettaminen
	Joulu	Kokous 1: <i>Tavoitteet, muutostarpeet, työsuunnitelma</i>
2015	Tammi	
	Helmi	Kokous 2: <i>Koulutus: 55, ISCED, erikoistumiskoul., työllistyminen., opisk. palaute</i>
	Maalis	Kokous 3: <i>Tutkimus: julkaisufoorumi</i>
	Huhti	AMK - ja YO -rahoitusmalliryhmien yhteiskokous
	Touko	Kuulemistilaisuudet
	Kesä	Kokous 4: <i>Hallitusohjelma, kuulemisten anti, esitysten yksityiskohdat</i>
	Heinä	
	Elo	Kokous 5: <i>ehdotusten yksityiskohdat, raporttitekstiä</i>
	Syys	
	Loka-	Kokous 6: <i>raportin hyväksyminen</i>
	marras	Lausuntokierroksen käynnistäminen
Joulu	Työryhmän tulokset johdon päivillä, lausuntokierros	
2016	Tammi-	Lausuntoyhteenveto, säädösmuutokset, laintarkastus
	maalis	
1.1.2017		Mallin voimaantulo

YO-rahoitusmalli - keskusteluluonnos malliksi 2017

väritettyinä osiot, joihin työryhmän keskusteluissa esitettyjä muutoksia

Tutkimusosioon liittyvät rahoitusmallin tarkistukset

Työryhmä on keskustellut

- Julkaisufoorumissa on siirrytty volyymipohjaiseen luokitteluun
- Julkaisujen laskennan muuttamisesta rahoitusmallissa siten, että aiempaa laadukkaammat julkaisut saavat entistä suuremman painoarvon
- Julkaisujen painoarvo (13 %) mallissa säilyisi ehdotusluonnoksen mukaan ennallaan

Tutkimusosioon liittyvät rahoitusmallin tarkistukset - Julkaisufoorumi

- Tieteellisten seurain valtuuskunnan (TSV) tuottama vertaisarvioitujen lehtien, konferenssien ja kirjakustantajien tasoluokitus
- Kattaa kaikki tieteenalat ja julkaisutyypit
- Kannustaa määrän sijasta laatuun, ambitiotason nosto
- 1 = perustaso, 2 = johtava taso, 3 = korkein taso, 0 = muut
- Arvioinnista vastaavat 23 paneelia (yli 200 asiantuntijaa)
- Arviointityötä ohjeistaa ja valvoo ohjausryhmä
- Päivitysarvioinnit 4 vuoden välein, täydennykset vuosittain
- Uusi päivitetty luokitus julkaistiin 2015 alusta, koskee julkaisuja joiden julkaisuvuosi on 2015-2018

Tutkimusosioon liittyvät rahoitusmallin tarkistukset - Julkaisufoorumi

- Julkaisufoorumin luokittelu muutettu volyymipohjaiseksi 2015 alusta
 - Julkaisuvolyymilla tarkoitetaan julkaisusarjassa vuosittain ilmestyvien suomalaisten ja ulkomaisten tieteellisten artikkelien lukumäärää
 - Arvioinnissa paneelit saivat nostaa 2-tasolle 21 prosenttia paneelinsa listalla olevien sarjojen yhteenlasketusta artikkelimäärästä ja vastaavasti 3-tasolle 25 prosenttia tason 2 sarjojen yhteenlasketusta artikkelimäärästä
 - Aikaisemmin prosentiosuudet laskettiin lehtinimekkeiden lukumäärästä. Tästä johtuen aiemmin tason 2 ja 3 saaneet kanavat kattaneet peräti 39 % vertaisarvioituista julkaisuista
- Tavoite nostaa vaatimustasoa luokkien 2 ja 3 osalta

Tasolla 2	Norja	Tanska	Jufo 2012	Jufo 2015
Lehtiä ja sarjoja	2 080	2 984	4 154	2 878
Kirjakustantajia	89	98	126	106

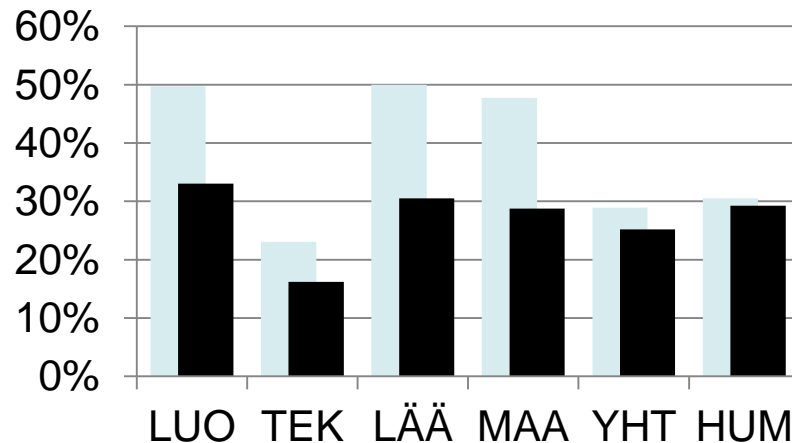
Lähde: TSV

Tutkimusosioonin liittyvät rahoitusmallin tarkistukset - Julkaisufoorumi

- Siirtyminen volyymipohjaiseen jufo-luokitukseen tasaa tieteenalojen välisiä eroja
 - Tason 2 ja 3 julkaisujen osuus on luonnon- ja lääketieteissä ollut ennen luokituksen muuttamista muita tieteenaloja suurempi.

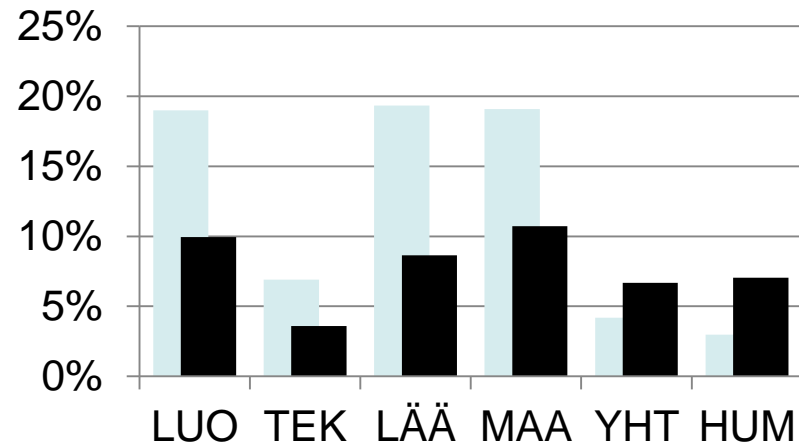
Tason 2 ja 3 julkaisuja

■ 2012-luokitus ■ 2015-luokitus

Tason 3 julkaisuja

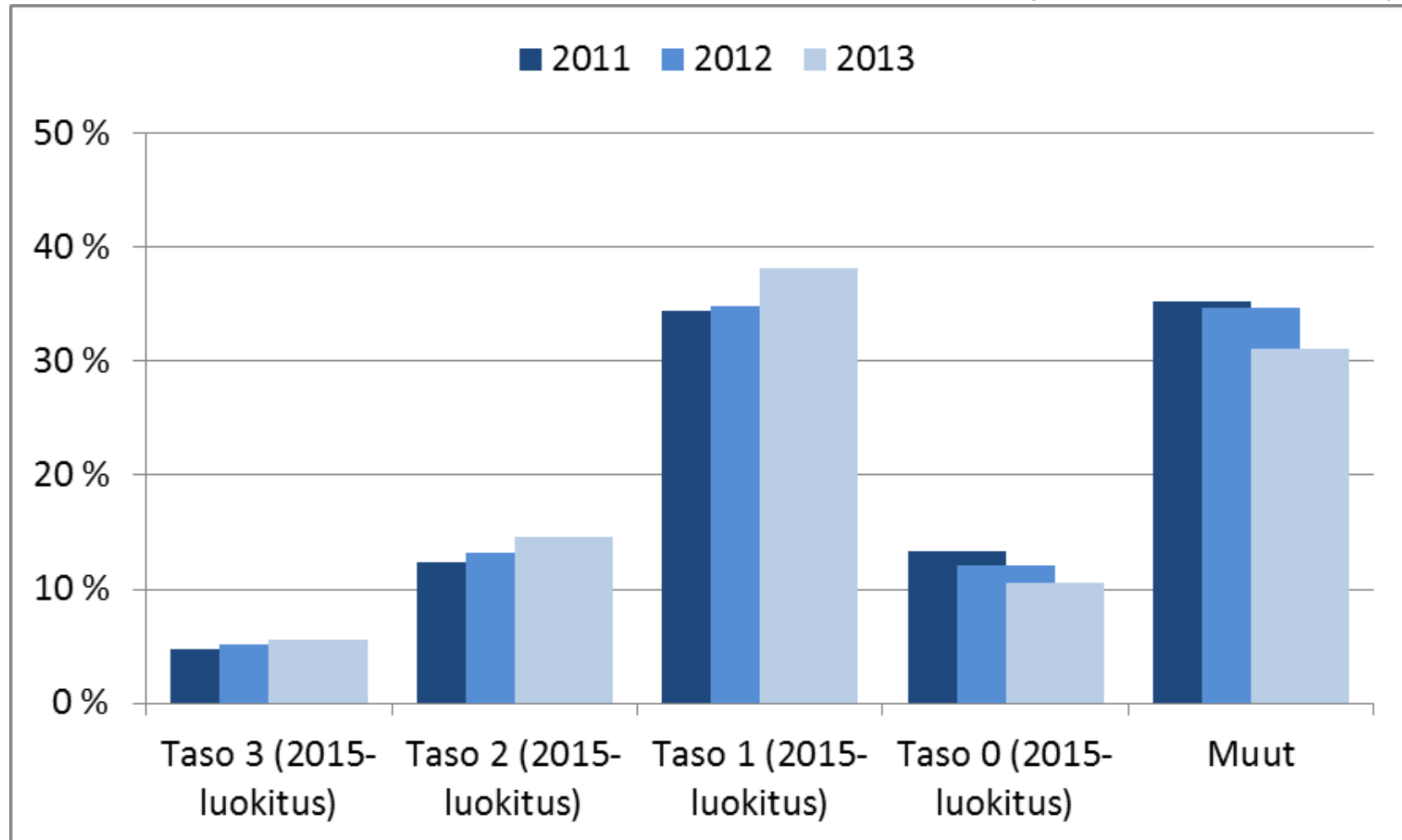
■ 2012-luokitus ■ 2015-luokitus

Lähde: TSV

Tutkimusosioon liittyvät rahoitusmallin tarkistukset – julkaisujen laskenta mallissa

Julkaisumäärien muutokset eri tasoluokissa (2015 luokittelu)

Tutkimusosioon liittyvät rahoitusmallin tarkistukset – julkaisujen laskenta mallissa

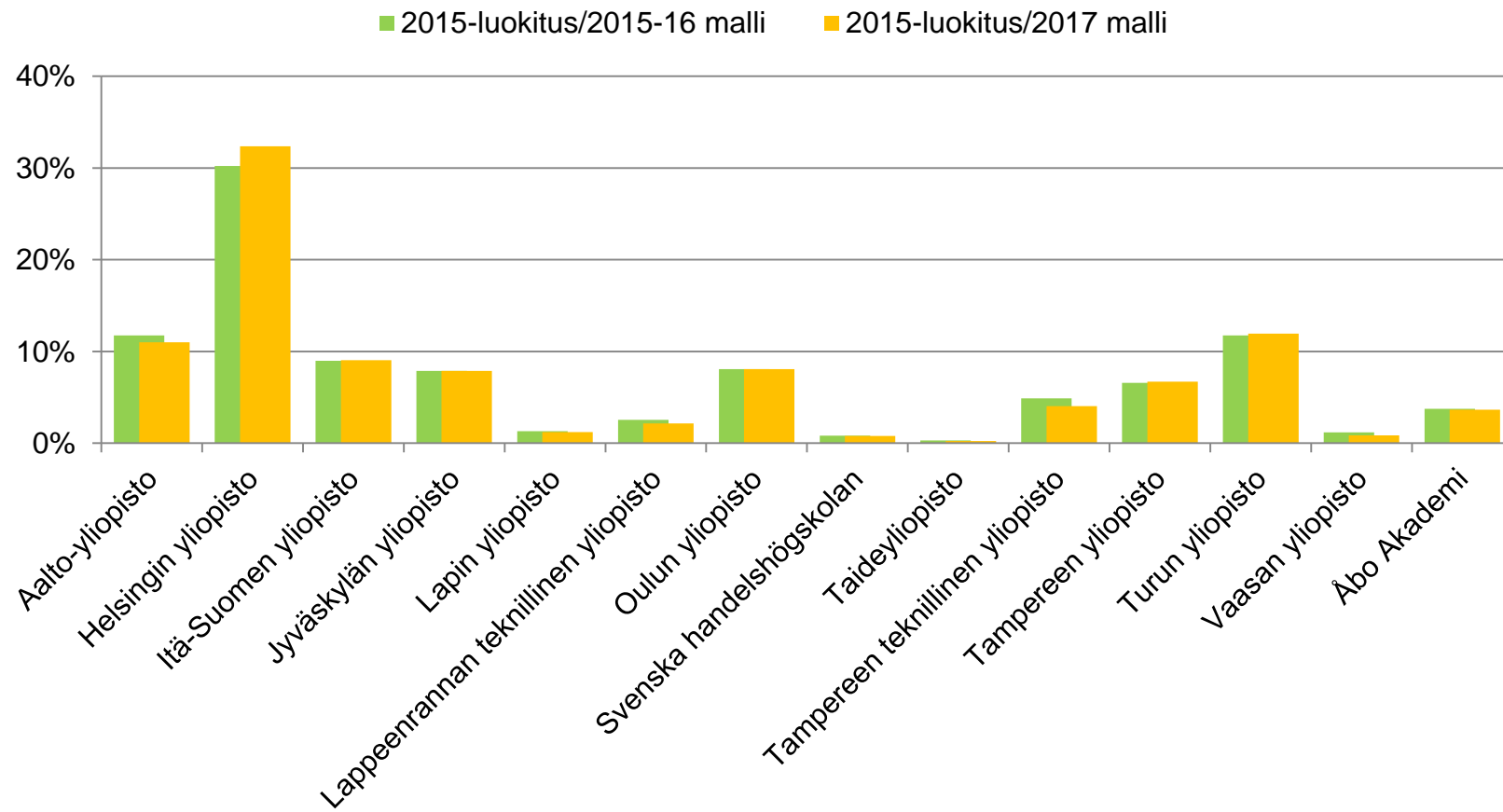
- Edellinen yliopistojen rahoitusmallityöryhmä esitti vuosia 2015–2016 siirtymäkaudeksi, jonka jälkeen tasoluokkien kertoimet muuttuisivat laatua vahvemmin korostaviksi. Haluttiin luoda yliopistoille selkeä näkymä laadun korostumisesta ja näin kannuste julkaisukäytäntöjen pohtimisille

	Nykytilanne 2015	Esitys 2017 alk.
Julkaisufoorumin mukainen tasoluokka 0	1	0,1
Julkaisufoorumin mukainen tasoluokka 1	1,5	1
Julkaisufoorumin mukainen tasoluokka 2	3	3
Julkaisufoorumin mukainen tasoluokka 3	3	4

- Työryhmän kerrointen muuttamiselle asettama reunaehto:
 - Vuodesta 2017 alkaen korotetun kertoimen käyttöönotto tasoluokalle 3 edellyttää sitä, että tasoluokka on otettu käyttöön yhtäläisin periaattein kaikilla tieteenaloilla
- Lisäksi on havaittu, että tietyillä aloilla (tekniikka, kauppatiet., ICT) julkaisukäytännöt ovat painottuneet konferenssijulkaisuihin, jotka pääsääntöisesti Jufossa 0-tasoluokassa

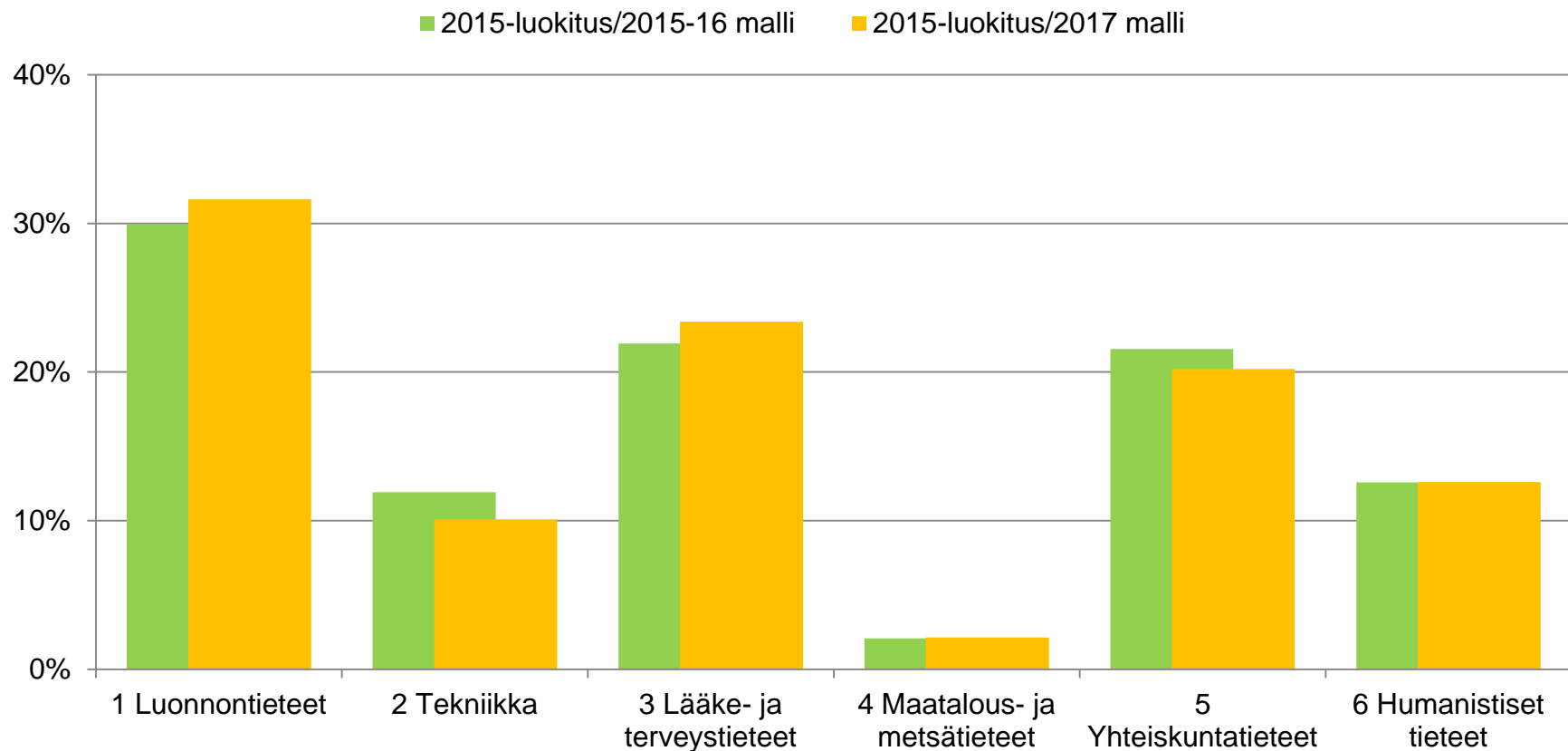
Tutkimusosioon liittyvät rahoitusmallin tarkistukset – julkaisujen laskenta mallissa (1/2)

- Laskennan muutoksen vaikutukset rahoitukseen maltillisia

Tutkimusosioonin liittyvät rahoitusmallin tarkistukset – julkaisujen laskenta mallissa (2/2)

- Laskennan muutoksen vaikutukset rahoitukseen maltillisia

Tutkimusosioon liittyvät rahoitusmallin tarkistukset – julkaisujen laskenta mallissa

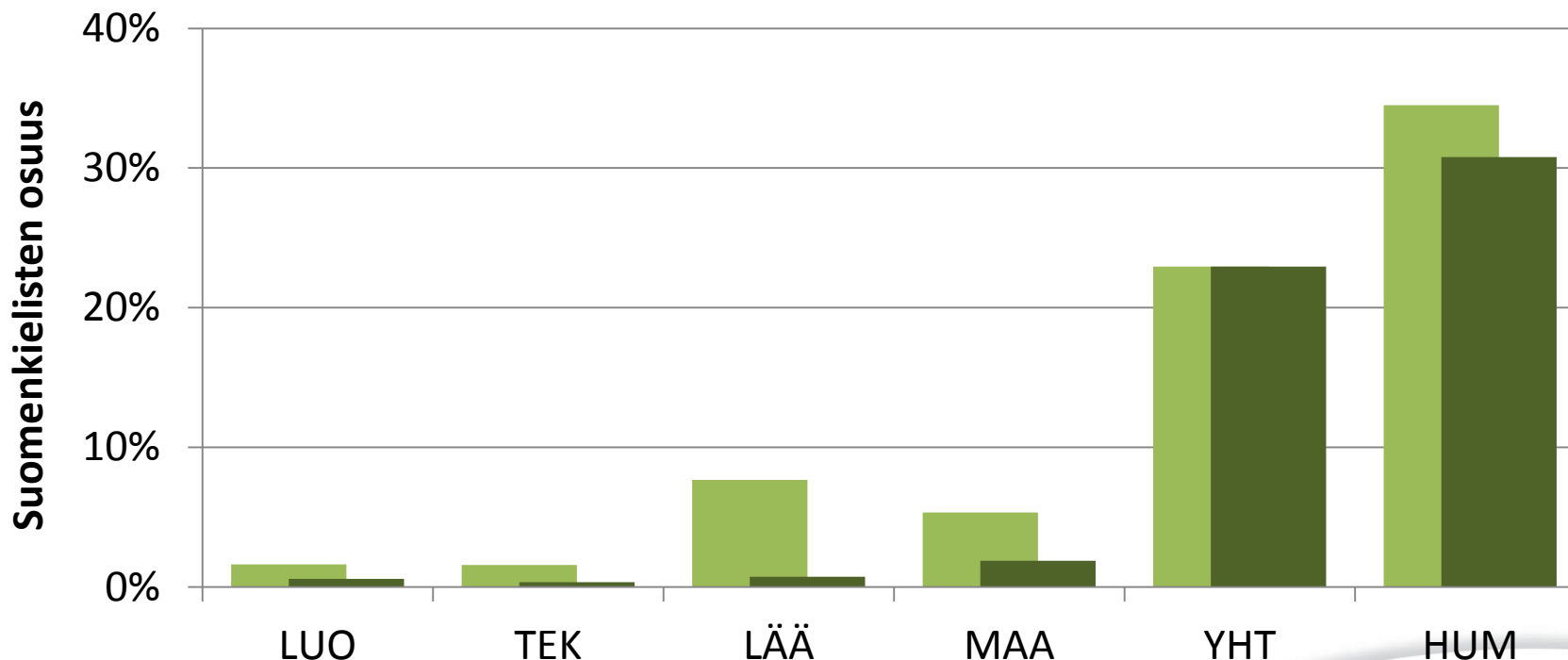
Työryhmän ehdotusluonnos:

- Vuodesta 2017 alkaen otetaan käyttöön laatua vahvemmin korostavat kertoimet
 - Perustelu muutokselle:
 - Laatua painottaviin kertoimiin siirtymisen reunaehdoiksi asetettu Julkaisufoorumin tasoluokan 3 kehittäminen on edennyt ja julkaisufoorumitasojen määräytymissä on otettu aiempaa paremmin huomioon eri tieteenalojen erilaiset julkaisukäytännöt
- Ehdotusluonnos kertoimiksi: aiemman rahoitusmallityöryhmän ehdotuksen mukaisesti
 - Julkaisufoorumin mukainen tasoluokka 0: 0,1 (vrt. muut, esim. ammatilliset julk.)
 - Julkaisufoorumin mukainen tasoluokka 1: 1
 - Julkaisufoorumin mukainen tasoluokka 2: 3
 - Julkaisufoorumin mukainen tasoluokka 3: 4

Suomenkielisten julkaisujen asema julkaisufoorumissa (ja rahoitusmallissa)

- JuFon tasoluokkaan 2 on luokiteltu 22 ihmistieteiden alaan kuuluvaa kotimaista suomen- tai ruotsinkielistä julkaisusarjaa ja 3 kirjakustantajaa.
- Tasoluokkaan 2 sijoittuvien suomenkielisten vertaisarvioitujen artikkelien ja kirjojen osuus vastaa ihmistieteissä suomenkielisten julkaisujen osuutta kaikista vertaisarvioituista julkaisuista.

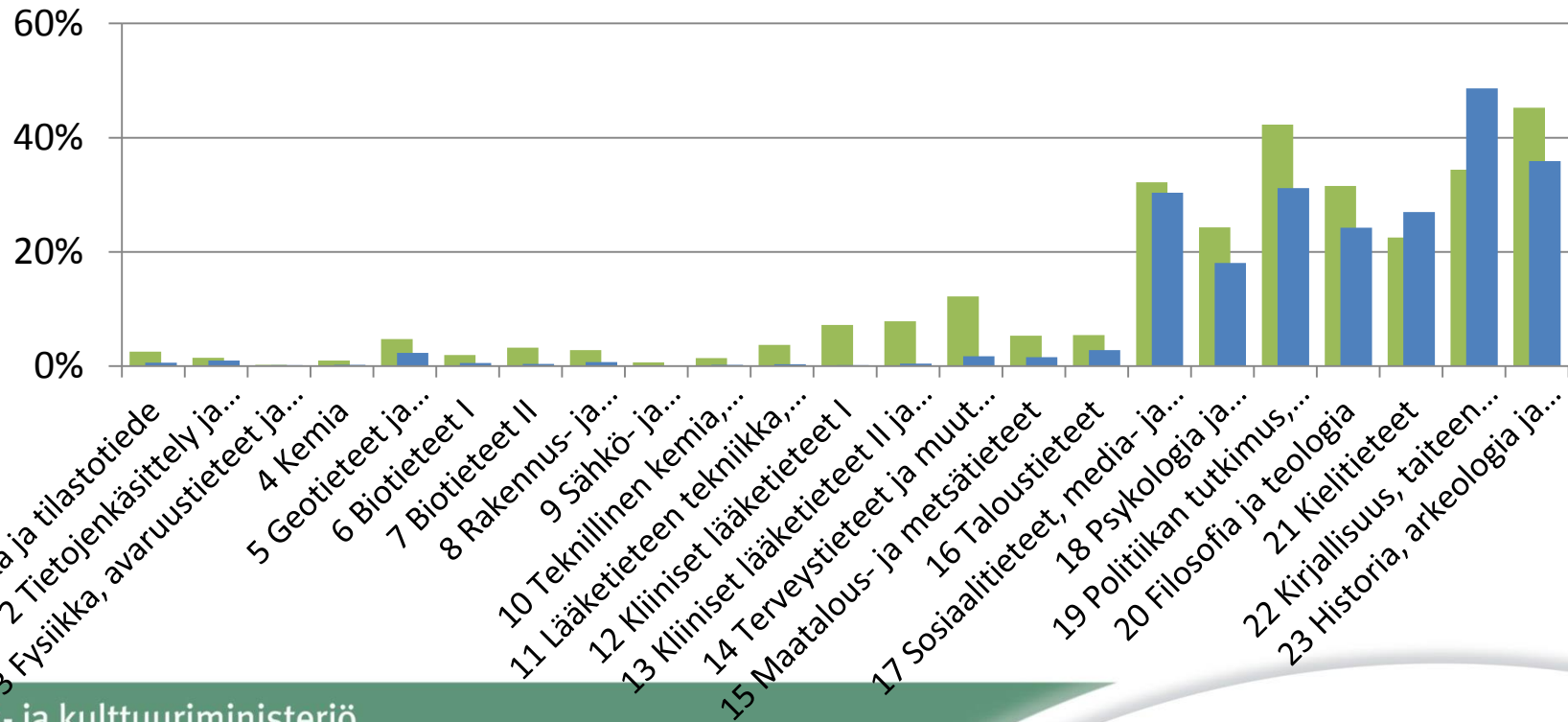
■ Kaikista vertaisarvioituista julkaisuista ■ Tasoluokan 2 ja 3 julkaisuista

Suomenkielisten julkaisujen asema julkaisufoorumissa (ja rahoitusmallissa)

- JuFon tasoluokkaan 2 on luokiteltu 22 ihmistieteiden alaan kuuluvaa kotimaista suomen- tai ruotsinkielistä julkaisusarjaa ja 3 kirjakustantajaa.
- Tasoluokkaan 2 sijoittuvien suomenkielisten vertaisarvioitujen artikkelien ja kirjojen osuus vastaa ihmistieteissä suomenkielisten julkaisujen osuutta kaikista vertaisarvioituista julkaisuista.

■ Suomenkielisten osuus kaikista julkaisuista ■ Suomenkielisten osuus tason 2 ja 3 julkaisuista

Kiitos!